

TÜ arstiõppe kliinilist praktikat tutvustav infomaterjal

1. Sissejuhatus

Kliiniline praktika integreerib 5 õppeaasta jooksul omandatud teoreetilised teadmised praktilisse meditsiini ning on loomulikuks vaheetapiks enne erialaõpinguid residentuuris. Praktika eesmärgiks on täiendada õppuri **üldarstlikke** teadmisi, tagamaks tugevad ning laiad baasteadmised mistahes edasisel õpitaval erialal. Kliiniline praktika on eelnevalt täies mahus omandatud teoreetilisi teadmisi nõudev ja rakendav õppeaine, millega saab alustada ainult **pärast 5. kursuse kohustuslike kliiniliste õppeainete läbimist**. Varasem töökogemus kliinilises meditsiinis, olgu see hooldajana, abiõena või abiarstina, on suureks abiks tudengi kasvamisel nooreks arstiks, aga varasemate teoreetiliste teadmiste ebatäiuslikkuse tõttu ei asenda need kliinilist praktikat ülikooliõpingute viimasel kursusel. Alustades praktikaga suvekuudel, jääb õppeaasta lõppedes lõpueksamiks ettevalmistamiseks (ilma teiste õppekohustusteta) enam kui 6 nädalat. Alustades praktikaga õppeaasta esimesel õppenädalal, jääb lõpueksaminini umbes 2 nädalat. Rotatsiooniplaanide koostamisel reeglina ühtegi haiglatsükli viimasesse 6 nädalasse ei jää.

2. Korraldus ja ülesehitus

Kliinilise praktika läbiviimise eest arstiõppes vastutavad praktika **erialajuhendajad** eesotsas **üldjuhendajaga** (TÜ õppejõud). Nemad loovad praktika sisulise ruumi, andes ainet aasta jooksul käsitletavateks teemadeks ning erialadeks ja lahendades küsimusi õppeaasta sisuliste aspektide alal. Kliinilist praktikat koordineerib **praktika koordinaator**, keda aitab vähemalt üks praktikal viibiva kursuse esindaja. Praktika koordinaator haldab kogu praktika-aastaga seotud korralduslikke külg - alates uue kursuse sissejuhatamisest ja plaanide koostamisest kuni mistahes küsimusteni, mis ka praktika viimastel päevadel tekkida võivad. Samuti tegeleb ta praktika tehnilise poolega - nt praktikalepingute sõlmimisega. Õppekorralduse spetsialistid hoiavad õppeinfosüsteemis oleva info ajakohasena.

Kliiniline praktika on arstiõppe 6. kursust täies mahus sisustav õppeaine (55 EAP), mis vältab 36 nädalat ning mille jooksul tuleb töötada nii **haiglas** kui ka **perearstipraksises**.

- Haiglas tuleb läbida (a) **erakorralise meditsiini**, (b) **sisemeditsiini** ja (c) **kirurgia** tsüklid, millest igaüks kestab 8 nädalat (12 EAP). Üldjuhul sooritab üliõpilane need tsüklid ühes ja samas haiglas, kuna (a) nii on iga järgmise tsükli alguses töökeskkond juba natuke tuttav ning (b) haiglal on võimalik üliõpilasega oma töökorralduses suuremal määral arvestada ja üliõpilase saab paremini igapäevatoösse kaasata.
- Perearstipraksises tuleb läbida 8 nädala (12 EAP) pikkune **peremeditsiini** tsükkel.

Kui haiglasse ehk praktikabaasi toimub kandideerimine ülikooli kaudu, siis peremeditsiinipraktikaks tuleb üliõpilasel ise endale sobiv praksis leida. Selleks sobib iga Eestis registreeritud perearst või perearstikeskus ning välismaal asuv sarnase profiiliga registreeritud erialaesindaja või asutus.

NB! Peremeditsiini õppetool on koostanud baasideks hästisobivate praksiste loetelu ja nende kirjeldused, mille võib leida meditsiinivaldkonna kodulehelt.

- Ülejäänud 4 nädala arvelt (7 EAP) võib pikendada üht mainitud tsüklitest või sooritada **valiktsükli** enda poolt valitud kohas — on see siis mõni kliinik, instituut, teadus- või hoopis tervishoiukorralduslik asutus. Valiktsükli sooritamise eelduseks on selle sooritamise koha nõusolek üliõpilane vastu võtta. Valiktsükkel ei tohi olla valik- või vabaaine arstiõppe õppekavas.
- Kas haiglameditsiini tsükli võib sooritada ühes või teises osakonnas? Üldine vastus sellele küsimusele kõlab järgnevalt: kui praktikapäeviku vastava tsükli nõuded on võimalik selles osakonnas täita, siis on seal tsükli sooritamine põhimõtteliselt lubatav.
 - **Sisemeditsiini** tsükli võib sooritada (a) endokrinoloogia, (b) gastroenteroloogia, (c) hematoloogia, (d) kardioloogia, (e) lastehaiguste, (f) nakkushaiguste, (g) nefroloogia, (h) neuroloogia, (i) pulmonoloogia, (j) reumatoloogia ning (k) üldsisehaiguste osakondades.
 - **Kirurgia** tsükli võib sooritada (a) abdominaalkirurgia, (b) lastekirurgia, (c) onkoloogia, (d) traumatoloogia ja ortopeedia, (e) uroloogia, (f) veresoontekirurgia, (g) torakaalkirurgia ning (h) üldkirurgia osakondades.
 - Pool ehk kokku 12 nädalat haiglameditsiini tsüklitest on võimalik sooritada **pediaatrilise** profiiliga osakondades. Sel juhul on selleks 4 nädalat üldpediaatriat, 4 nädalat lastekirurgiat ning 4 nädalat erakorralist meditsiini.

Kuni kaks praktikatsükli (makismaalselt 16 nädalat) võib sooritada **välismaal**. Nõuded praktikabaasidele, kus haiglas tehtavad välispraktika sooritatakse, on samad, kui nõuded Eesti Vabariigis (vt sotsiaalministri määrust „Haigla liikide nõuded“; link <https://www.riigiteataja.ee/akt/101062016007?leiaKehtiv>). Praktikatsükli välismaal sooritamiseks tuleb üliõpilasel iga praktika sooritamise kohaga (a) allkirjastada kolmepoolne praktikaleping (kolmeks osapooleks on siin praktika sooritamise koht, ülikool ja üliõpilane) ning (b) koostada õppeplaan ja (c) praktikaplaan.

NB! Kui üliõpilane tahab sooritada välismaal rohkem kui kaks praktikatsükli, tuleb selleks saada eraldi luba. Selleks peab esitama kirjalikult põhjendatud taotluse kliinilise praktika üldjuhendajale.

Täpsem info on eraldi toodud valdkonna kodulehel olevas materjalis “Kliiniline praktika välismaal” ning suureks abiks on ka <http://www.ut.ee/et/oppimine/praktikale-valismaale>.

3. Praktika-aastaks valmistumine ja selle ajaline kulg

- Selle, millises haiglas üliõpilane nende 24 (28) nädala jooksul on, määrab praktika **jaotusplaan**. Praktikabaasidesse ehk haiglatesse kandideerimisel võetakse aluseks tudengi kaalutud keskmine üle positiivsete tulemuste hinde alusel ning ajaliselt leiab see aset 5. kursuse sügissemestri lõpus ja kevadsemestri alguses.
- Selle, kuidas üliõpilane haiglas sees eri tsüklite vahel kulgeb, määrab **rotatsiooniplaan**. Nende eelnevalt mainitud, vastutab plaanide koostamise eest kliinilise praktika

koordinaator koos praktika üldjuhendajaga. Täpsemad plaanid - millistes osakondades praktika sooritatakse, kes on üliõpilase juhendajaks või kuidas on erakorralise meditsiini osakonnas seatud graafikud - koostatakse juba konkreetses **haiglas** võimalusel ka üliõpilase soove arvestades.

- Praktika rotatsiooniplaanide koostamisel võetakse aluseks 4 nädala pikkused **perioodid** — see tähendab, et üliõpilane on ühes kohas (osakonnas või praksises) vähemalt 4 nädalat järjest. Seda 4 nädalat poolitada ei saa - lühem aeg ei ole üksuse igapäevategemistesse sisse-elamiseks piisav ega anna võimalust praktikandil praktilisi oskusi omandada.
- **Peremeditsiini praktikaks** ning **valiktsükliks** sobiva praktikabaasi leiab üliõpilane endale iseseisvalt ning annab oma valikutest ülikooli koordinaatorile teada 5. kursuse kevadsemestril.

Kuidas näeb täpsemalt välja ning millest koosneb aasta planeerimine? Järgnevalt on samm-sammult välja toodud täpne praktika-aasta kulg korraldamise algusest kuni praktika alguseni.

- 1) 5. kursuse sügissemestri jooksul toimub lennule vähemalt üks infokoosolek, mis tutvustab eesootavat protsessi ning annab üliõpilastele otsese võimaluse esitada küsimusi ning arutleda praktika teemal.
- 2) 5. kursuse sügissemestri arvestuslikul lõpul - **22. ja 23. õppenädalal** - hakkab praktika koordinaator koguma üliõpilaste eelistusi nende praktikabaaside osas. Esitada saab üle Eesti asuvate baaside lõikes neli oma pingereas olevat eelistust (1., 2., 3. ja 4. eelistus). Sealjuures saab täpsustada erinevaid olulisi nüansse, nagu millal soovitakse praktikaga alustada,.
- 3) Kevadsemestri esimeses pooles - **26. - 27. õppenädalal** - avalikustatakse jaotusplaanid (teada saamaks, millisesse haiglasse keegi pingerea alusel paigutus). Vahetult seejärel laekub täpsem info rotatsiooniplaanide näol, kus on olemas ka info selle kohta, mis ajal täpsemalt mis haiglatsükkel on.
- 4) Seejärel on õige aeg kokku leppida endale sobiva perearstipraksisega peremeditsiini tsükli sooritamise aeg ning samuti valiktsükli sooritamise koht ja aeg. Selleks on aega umbes 3 nädalat - **28. - 30. õppenädal**. Tasub meeles pidada, et peremeditsiini ajaline toimumine peab sobituma rotatsiooniplaaniga, mis määrab ära üliõpilase liikumise erinevate haiglatsükklite vahel.
- 5) Aprilli alguses - **31. - 32. õppenädalal** - hakatakse koguma infot perearstipraksiste ning valiktsükklite kohta. Samuti kogutakse infot, mis osakondades soovitakse kirurgia ja sisemeditsiini tsükklite käigus viibida.
- 6) Mai esimeseks nädalaks - **36. õppenädalaks** - on tehtud vajalikud korrektuurid rotatsiooniplaanidesse ning paljud haiglad on juba koostamas oma õppeaastaplaane ning -graafikuid. Ülikool sõlmib praktikabaasidega ja perearstipraksistega koostöölepingud ning esimesed praktikandid asuvad praktikale kõige varem **45. õppenädalast** (10. juulist 2023).
- 7) Vastavalt sügis- ning kevadsemestril toimuvatele praktikatsükklitele registreerib üliõpilane end õppeinfosüsteemis ise, sarnaselt varasematele kursusetele.

- 8) Järgmise algava õppeaastaga kooskõlla viidud praktikapäevikud ilmuvad hiljemalt juuni jooksul valdkonna kodulehele.

4. Mida peaks teadma praktika-aasta kulgemisest selle algusest kuni lõpueksamini?

- Praktika kui kohustusliku õppeaine maht on 55 EAP ning seda hinnatakse mitmeeristavalt. Arvestamise aluseks on korrektselt täidetud ning õigeaegselt esitatud praktikapäeviku peatükid.
- Kliiniline praktika on jaotatud viieks õppeaineks sarnaselt praktikatsükli jaotumistele. Neli põhitsükli (kirurgia, sisemeditsiin, erakorraline meditsiin ja peremeditsiin) annavad igaüks 12 EAP, valiktsükkel sealjuures 7 EAP - kokku 55 EAP.
- Ainetele tuleb ÕISis registreeruda sarnaselt varasemate kursustega. Jälgi, milline ainetsükkel (ehk praktikatsükkel) on sul tuleval semestril ning registreeru vastavalt.
 - Sisemeditsiini praktika MV00.00.003
 - Kirurgia praktika MV00.00.004
 - Peremeditsiini praktika MV00.00.005
 - EMO praktika MV00.00.006
 - Valiktsükkel MV00.00.007
 - Välismaal praktika sooritamisel ei registreeruta ainele, vaid kantakse tulemus sisse VÕTA taotluse alusel
- **NB!** Suvel sooritatavad ainetsükliid registreeritakse sügissemestri alla. Jaanuaris ning veebruaris (ja sealt edasi kuni maini) sooritatavad tsükliid jäävad kevadsemestri alla.
- Lisaks kliinilisele igapäevatööle tuleb üliõpilasel praktika raames tegeleda arstile vajalike **praktiliste oskuste** harjutamisega ning täita vastavalt ÕISi ainekavadele lisaülesandeid.
- Praktika kui õppeaine teoreetilise õppe keskne materjal on **praktikapäevik**. Viimane on jaotatud peatükkideks samal viisil, kui seda on ka praktika ise. Iga tsükli käigus peab jooksvalt täitma vastavat peatükki ning nende juurde kuuluvat praktiliste oskuste osa päeviku lõpus. Päevikut täidetakse nii, nagu see oleks mõeldud üliõpilasele endale, mitte kellelegi teisele! **Päevikut jooksvalt täites** on ka hea silma peal hoida iseenda arengul õppeaasta vältel.
- Haiglameditsiini tsükliitele vastavate seminaride täpse korralduse üle otsustab see haigla, kus üliõpilane oma haiglameditsiini tsükliid sooritab.
- Peremeditsiini tsükliile vastavad seminarid viiakse läbi elektroonselt **Moodle** õpikeskkonnas ning sisemeditsiini juurde kuuluvad **lisaülesanded** on täpsustatud päeviku vastava peatüki all.
- **20. õppenädala** alguseks (**15.01.2024**) peab dekanaati olema esitatud vähemalt kahe põhitsükli (kirurgia, sise-, erakorralise või peremeditsiini) täidetud peatükid.
- **37. õppenädala** alguseks (**13.05.2024**), peavad olema esitatud kõigi tsükliite peatükid ja praktiliste oskuste peatükk.

- Päeviku saab dekanaati toimetada isiklikult või saata postiga (soovitatavalt tähitud kirjana). Tähtis on edastada päeviku originaal, mitte koopia. Kui päevik on ette näidatud ja arvestus saadud, jääb praktikapäevik pärast ülikooli lõpetamist üliõpilasele.
- Erandite üle praktika korralduses otsustab üksikjuhtumite kaupa kliinilise praktika üldjuhendaja.

Kliinilise praktika töögrupp 2023. - 2024. õppeaastatel

Sulev Haldre

kliinilise praktika üldjuhendaja
sulev.haldre@ut.ee 731 8507

Aleksander Sipria

erakorralise meditsiini erialajuhendaja
aleksander.sipria@ut.ee 731 8414

Mai Rosenberg

sisemeditsiini erialajuhendaja
mai.rosenberg@ut.ee 731 8276

Ceith Nikkolo

kirurgia erialajuhendaja
Ceith.nikkolo@ut.ee 731 8232

Eve Niine

praktika koordinaator
eve.niine@ut.ee 737 5330

Heli Tähepõld

peremeditsiini erialajuhendaja
heli.tahepold@ut.ee 731 9215

Küsimusi VI kursuse kliinilise praktika kohta

1. Mille järgi täpselt tehakse paremusjärjestus praktikale kandideerimiskohtadesse?

- Paremusjärjestus luuakse kaalutud keskmise hinde alusel, mis on moodustunud arvestatud ainete hinnete põhjal 5. kursuse sügissemestri lõppedes.

2. Millist keskmist tulemust täpselt arvesse võetakse?

- **Kaalutud keskmist** tulemust üle **positiivsete tulemuste**.

3. Miks võetakse kandideerimisel arvesse kaalutud keskmist üle positiivsete tulemuste? Kas ei oleks õigem võtta üle kõigi tulemuste, kuna ainult positiivseid tulemusi arvestades jääb mulje, et tudengitel ongi kasulikum eksameid läbi kukkuda/mitte ilmuda. Seda aga meie kursus varem ei teadnud.

- Üle positiivsete tulemuste hinnete kasutamine suhtub soosivamalt mõne üksiku healoomulise eksimusega üliõpilaste suhtes. Vähetõenäoline on, et pahatahtlikult õpperaskustes viरेlev üliõpilane sooritab korduseksameid järjepidevalt suurepärasele tulemustele. Taoline käitumine ei ole jätkusuutlik nii ehk naa.

4. Kas on mingeid muid aluseid kandideerimisel lisaks hinnete? Kas nendel, kellel on perekond (laps ja naine/mees) taotletud linnas, on eelisseisus?

- Jah, põhimõtteliselt küll. Kuid siin tasub vahet teha, mis on kandideerimisel "alusteks" ja mis on "eranditeks". Ülikool soovib vastu tulla neile, kellel põhjustaks teise linna praktikale suundumine olulisi elukorralduslikke või majanduslikke raskusi. Taoliste erandite suhtes teeb juhupõhiselt otsused praktika töögrupp. Juhupõhiselt tähendab siinkohal omakorda seda, et ühelgi kandideerimisküsitlusel või -avaldusel ei saa valida nt rippmenüüdest "enimlevinud erandpõhjuste" hulgast. Praktikabaasi kandideerimisel saab oma situatsiooni selgitada vabas vormis ning seda täiesti konfidentsiaalselt.

5. Millised ained lähevad arvesse praktikakohtadele kandideerimisel (kas ainult kliinilised)?

- **Kõik** seni läbitud eristava hindamisega (eksamiga) läbitud õppeained alates 1. kursuse algusest kuni 5. kursuse sügissemestri lõpuni.

6. Kuidas toimub pingereas haiglate jagamine? Kui olen pingereas allpool ja ei kvalifitseeru oma esimesele valikule, siis kas kohe pannakse 2. valik või pean ootama terve ringi, et hakatakse jälle pingereast 2. valiku haiglaid jagama?

- Kandideerimisel lähtutakse õppetulemusest, mitte valikute järjekorrast. Seega on esmase valiku võimalus alati kõrgema hindega üliõpilasel.

7. Mis juhtub, kui ma ei kvalifitseeru ühessegi oma neljast valikust?

- Kandideerimissüsteem on üles ehitatud nõnda, et minimaliseerida selle juhtumist. Vastasel juhul täpsustatakse kandideerijate järgnevad valikud.

8. Kas praktikat võib juba suvel alustada?

- Jah, võib. 6. kursust täitva õppeainega "Kliiniline praktika" võib alustada pärast kõigi 5. kursuse õppeainete läbimist (ehk pärast kevadsemestri viimase aine eksami/arvestuse

sooritamist), kuid mitte enne kui 45. õppenädalast (10. juulist 2023). Selleks ajaks on ülikool kinnitanud rotatsiooniplaanid ning sõlminud praktikaks vajalikud koostöölepingud.

9. Kuidas defineeritakse 5. kursuse lõpp? Kas see on, kui viimane tsükkel on läbitud või kui õppeaasta vahetub?

- 5. kursuse kevadsemestri viimase õppeaine eksami/arvestuse positiivsele tulemusele sooritamisega. Vt ka eelmine küsimus.

10. Millal ilmub korralik osakondade ja aegade rotatsiooniplaan? Kuhu see ilmub?

- Rotatsiooniplaan, kus on näha tudengi ajalised paigutused eri tsüklitesse, ilmub praktikale eelneva kevadsemestri keskel (**27. - 28. õppenädalal**). Seda plaani täiendavad vastuvõtvad raviasutused (praktikabaasid) täpsete osakondade, juhendajate ning graafikutega esimesel võimalusel. **Kõik plaanid edastatakse tudengitele kursuse meililisti teel.** Palun kontrollige, et olete listis selle e-posti aadressiga, mida igapäevaselt loete.

11. Kas praktika eest saab tasu? Kui ei saa, siis miks?

- 6. kursuse praktika on kohustusliku õppetöö osa. Õppetöö toetamiseks pakub Tartu Ülikool õppetöetusi. Kui praktikant on oma õppetöö sooritamisel praktikabaasile lisaväärtuseks, võib praktikabaas tudengile väärilist töötasu pakkuda. Kuna tegemist on alles põhiõppe korralise osaga, ei saa praktikandilt nõuda võrdväärset panust ravimeeskonna töösse, võrreldes seda nt residendiga. Seetõttu ei saa Tartu Ülikool nõuda praktikandi õppetöö tasustamist praktikabaasi poolt.

12. Miks VI kursuse praktika mõnes kohas on tasustatud ning mõnes kohas mitte?

- Mõned raviasutused on leidnud vahendid tudengi töö tunnustamiseks. Kuna haiglad on Eestis eraettevõtted, ei saa TÜ seada töötasu maksmiseks nõudmisi.

13. Kas haigla võtab mind praktikandina tööle või olen seal ilma lepinguta?

- Raviasutus võtab tudengi **õppetööle** praktikandina. Selleks sõlmib Ülikool raviasutusega koostöölepingu. Selle lepingu sõlmimisega ei ole tudeng ise vahetult seotud ning selle sõlmib tema eest valdkonna dekanaat. Haigla võib aga lisaks sellele võtta praktikandi ka **tööle**. Need kaks lepingut ei välista teineteist. See sõltub aga haigla töökorraldusest ning viimase vahenditest.

14. Kas osakondadesse/perearstipraksisesse peab minema varem midagi ise kokku leppima? Kust tudeng teab, kus täpselt osakonnajuhataja praktika esimesel päeval paikneb, et tema käest juhendaja kontakte küsida?

- Siin on vahe, kas tegemist on perearstipraksise või haiglaga. Perearstipraksisesse suunduvad tudengid totaalses enamuses individuaalselt - seega on nad ka isiklikult vastutavad selle praksisega suhtlemise eest ning seal oma töö alguse ning kulu kokku leppimise eest. Haiglatega/praktikabaasidega on aga kokku lepitud, et nemad võtavad tudengitega ise õigeaegselt (enne esimeste praktikantide praktikale asumist) ühendust ning tutvustavad oma töökeskkonda ning -graafikuid. Praktika üldjuhendaja ning koordinaator hoolitsevad selle eest, et kirjeldatud suhtlus oleks võimalikult ladus.

15. Miks on nii karmid nõuded tsüklite sooritamisele välismaal?

- Arstikraadiga tunnustab Tartu Ülikool inimest, kes on koolitatud vastavuses ettenähtud standarditega ning ka vastab neile (karmidele) standarditele (nõudmistele). Välisriigis Koostanud Joel Lumpre

Täiendatud 16. mai 2023

Eve Niine

õppimine on muutunud kõrghariduse lahutamatuks osaks, kuid see ei tähenda, et Ülikool ei nõuaks, et välisriigis omandatud teadmised oleks kooskõlas meie meditsiinisüsteemi asetuvatega. Kui on soov oma teadmisi täiendada välisriigis, on alati otstarbekas selle sobilikkuse üle nõu pidada praktika üldjuhendajaga.

16. Kui kauaks saab minna välismaale? Mitu tsüklit seal saab teha?

- Välisriigis saab vabalt sooritada kuni 16 nädalat kliinilist praktikat. "Vabalt" eeldab, et tsükli sees toimuva õppetöö iseloom vastab samadele nõuetele, mis Eestis sooritamisel (otse öelduna - et nt kirurgia praktika oleks ikka kirurgia praktika). Sooviga teha rohkem kui pool kliinilisest praktikast välisriigis tuleb pöörduda praktika üldjuhendaja poole ning anda selleks ammendav põhjendus. Seda seetõttu, et kuigi välisriigis õppimine on kõrghariduse tunnustust vääriv osa, peab Tartu Ülikool õppurile arstikraadi andes olema kindel, et tema kvalifikatsioon vastab seatud nõuetele siinses meditsiinisüsteemis.

17. Kas ühte tsüklit saab teha erinevates haiglates (nt 4 nädalat siset Eestis ja 4 nädalat välismaal)?

- Eestis sooritatavate põhitsuiklite poolitamist välitsuiklitega on tehniliselt raske teostada. Pigem sobib 1 kuu (täpsemalt 4-nädalaliste) tsüklite sooritamiseks valiktsükkel.

18. Kui tahan välismaal teha näiteks sisehaiguste tsüklit ja pean kindlaks tegema, kas antud koht sobib sisehaiguste praktika sooritamiseks, siis kust ma leian info Eesti haiglate (sh üldhaiglate) kohta, et võrrelda kas välismaa koht kindlasti sobib antud tsükli sooritamiseks?

- Võime eeldada, et suuremad haiglad ja ülikoolihaiglad üle maailma enamasti vastavad nendele nõuetele. Kui tekib aga kahtlusi, tasub täpsemalt tutvuda sotsiaalministri määrusega „Haiglate liikide nõuded“ (vt <https://www.riigiteataja.ee/akt/101062016007?leiaKehtiv>).

19. Millised näevad praktikapäevad välja (kellaajad, kuupäevad, kas EMO-tsükli saab ka 24-tunnist praktikat teha)?

- Praktika eesmärk õppuri jaoks on harjutada tööülesandeid meditsiinisüsteemis ning seda arsti rollis, seega järgib praktika meditsiinitöötajatele seatud töötunde ning -graafikuid. See võib hõlmata nii lühikesi tööpäevi ambulatoorses vastuvõtus kui ka pikki valvevahetusi (sh öövalveid).

20. Mitu tundi nädalas on praktikakoormus?

- Kuni 40 h kliinilist tööd (sh teoreetiline õpe (sh kontakt- ja e-õpe)).

21. Kas tsükli, kus on töö valvetes (EMO), saab teha lühemalt kui 2 kuuga - näiteks 1,5 kuuga?

- Jah, eeldusel, et summaarne tööaeg on ca 40h nädalas.

22. Miks ei või sooritada praktikat Eesti kahes haiglas (st kahes eri haiglas põhitsuikleid)?

- Sellel on mitu põhjust:

(a) tudengi seisukohalt on kasulik, kui praktika vältel peab kohanduma ühe haiglaga, õppides tundma selle töörütmi ning haigla sees toimuvat olulist logistikat. Kus asub radioloogiateenistus, kui pikad on nende tööpäevad? Aga pühapäeval? Kui kiiresti tulevad laborianalüüsid laupäeva öösel? Kas see erialaspetsialist on praegu maja- või telefonivalves? Nendele ja veel 99 küsimusele vastuse teadmine eeldab töökeskkonna tundmist ja viljakas (õppe-)töö eeldab nende vastuste teadmist. Kui praktikant need endale selgeks teeb, on

Koostanud Joel Lumpre

Täiendatud 16. mai 2023

Eve Niine

õppetöö tuleb tema enda jaoks suurem ning ka juhendaja märkab tema suuremat panust ja tööst tulenevat lisaväärtust. Lisaväärtuseks olemine on tugev eeldus ka nt tulevikus praktikantidele töötasu pakkumiseks.

(b) Raviastutuse seisukohalt tähendab see suuresti sama, mis tudengile. Lisaks hõlmab see oluliselt vähem ressursse uute praktikantide koolitamiseks ning töökeskkonda sulandamiseks.

(c) Ülikooli poolt on suurusjärgus 140 praktikandi paigutamine Eesti meditsiinisüsteemi pelgalt öeldes väljakutse. Oleme püüdnud panna praktikandid Eesti haiglates roteeruma viisil, mis ei koorma ühtegi juhendajat ega osakonda, ning samal ajal pakub ka võimalikult suurt lisaväärtust astutustes ning osakondades ajal, mil seda kõige rohkem vaja oleks. Kõik see on ka eelduseks, et raviastutused oleks motiveeritud tudengeid tasustama.

Haiglapraktika "killustamine" eri astutuste vahel kahandaks kõigi eeltoodud punktide väärtusi. Samas on arusaadav, et on loetud olukordi, kus taoline jaotamine oleks kasulik. Nt juhul, kui tudeng soovib jaotada oma praktika oma põhibaasi ning baasi vahel, mis ei ole veel tudengitega täidetud. Seeläbi vähendaks ta koormust suuremale baasile, samal ajal saades kogemust baasis, kus praktikantidega hõlmatus oleks oluliselt väiksem ning ka tema panus töökeskkonda suurem.

23. Kas praktika jooksul on võimalik osakondi vahetada?

- Jah, kui sama baas leiab soovitud uude osakonda juhendaja, on see võimalik. Selleks tuleb avaldada soovi oma praktikabaasi koordinaatorile (inimesele, kes üliõpilasega sellest raviastutusest on enne praktikale suundumist ühendust võtnud) ning vahetusest teada anda ülikooli koordinaatorile. Ülikooli koordinaator on alati ka valmis oma nõuga aitama.

24. Mida teha siis, kui juhendaja ei taha / pole aega, kui tudeng soovib talle midagi ette näidata, küsida?

- Kui on näha, et praktika selle konkreetse juhendaja all pole üliõpilase jaoks viljakas, tuleb näidata üles initsiatiivi, leidmaks endale uus. Kuidas seda teha, vt eelmine küsimus.

25. Kas abiarsti kohal töötades võib praktikat läbida?

- Jah, eeldusel, et V kursus on positiivsetele tulemustele läbitud ning praktika alguseks on ülikool baasiga praktikalepingud sõlminud.

26. Mis saab siis, kui tudengil jääb praktika pooleli (nt akadeemiline puhkus tervislikel põhjustel)? Kuidas toimub jätkamine? Kas tudeng saab kindlasti samasse kohta või tuleks uuesti kandideerida?

- Taoliste olukordade käsitlemine toimub juhupõhiselt arvesse võttes praktika poolelijäämise põhjust ning muud sel hetkel olulist. Akadeemilisel puhkusel viibivatele või ka eksmatrikuleeritud tudengitel tuleb ise oma praktika jätkamise soovist õigeaegselt, lähtuvalt oma staatusest, õigetele instantsidele (ülikooli koordinaatorile või deканаadi õppekorralduse spetsialistidele), teada anda, kuna kõigi õppetööst eemal viibivate tudengitega ülikool aktiivset kontakti ei pea.